

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту постанови «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2022 року № 823 «Про затвердження Порядку функціонування реєстру біометану»

1. Мета

Метою прийняття проєкту постанови «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2022 року № 823 (далі – проєкт акта) є приведення Порядку функціонування реєстру біометану, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2022 № 823 у відповідність із Законом України від 30.06.2023 № 3220-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України» (далі – Закон 3220-IX) в частині реєстрації скрапленого або стисненого біометану, а також для формування гарантій походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого), їх передачі, розподілу або анулювання та видачі сертифікатів походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого).

Крім того, метою прийняття проєкту акта є імплементація принципів та алгоритмів, визначених законодавством Європейського Союзу, а саме Директивою Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2018/2001 від 11.12.2018 про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел в частині впровадження гарантій походження енергії, яка відповідно до Договору про створення Енергетичного Співтовариства та рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 30.11.2021 №2021/14/МС-EnC є обов'язковою для імплементації Україною.

2. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту акта

В рамках виконання зобов'язань України Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію Україна – ЄС) (додаток XXVII до глави 1 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію України – ЄС), відповідно до якої сторони домовилися продовжувати та активізувати існуюче співробітництво у сфері енергетики з метою підвищення енергетичної безпеки, конкурентоспроможності та стабільності, що є необхідним для просування економічного зростання та досягнення прогресу у напрямку ринкової інтеграції, в тому числі шляхом поступового зближення в енергетичному секторі, та згідно з Договором про заснування Енергетичного Співтовариства відповідно до рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 30.11.2021 №2021/14/МС-EnC щодо імплементації Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2018/2001 від 11.12.2018 року про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел (далі – Директива RED II) в частині впровадження гарантій походження енергії для відновлюваних джерел 30.06.2023 Верховною Радою України прийнято Закон України 3220-IX.

Законом 3220-IX вносяться зміни до Закону України «Про альтернативні види палива», яким механізм гарантій походження біометану розширено на скраплений та стиснений біометан.

Відповідно до частини другої статті 8¹ Закону України «Про альтернативні види палива» реєстр біометану ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження та альтернативних видів палива.

Відповідно до частини першої статті 8² Закону України «Про альтернативні види палива» гарантія походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого) формується за допомогою реєстру біометану центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження та альтернативних видів палива, відповідно до Порядку функціонування реєстру біометану.

Відповідно до частини першої статті 8² Закону України «Про альтернативні види палива» порядок видачі, передачі, розподілу та анулювання гарантій походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого) та порядок видачі сертифікатів походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого) визначаються Порядком функціонування реєстру біометану, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

З урахуванням зазначеного, а також на виконання вимог абзацу третього пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону 3220-IX та з урахуванням пунктів 1.11 та 2.29 Плану заходів для організації підготовки проєктів актів на виконання завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону № 3220-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України», та з метою імплементації принципів та алгоритмів, визначених у законодавстві Європейського Союзу, а саме у Директиві RED II, Держенергоефективності розроблено проєкт акта.

Прийняття проєкту акта сприятиме створенню надійного законодавчого підґрунтя для розвитку ринку біометану в Україні, надасть можливість експорту біометану та надасть потужний додатковий поштовх для розвитку галузі в цілому, що в сучасних умовах означає не просто бути в глобальному тренді декарбонізації, а має стратегічне значення, в першу чергу, для енергетичної безпеки.

Біометан розглядається Україною як важливий засіб зменшення залежності від імпортного газу, забезпечення декарбонізації економіки, підвищення конкурентоспроможності промисловості.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачається привести у відповідність до законодавства України та європейських стандартів порядок функціонування реєстру біометану, призначеного для реєстрації поданого до газотранспортної або газорозподільної системи та відібраного з газотранспортної або газорозподільної системи обсягу біометану, для реєстрації скрапленого або стисненого біометану, а також для формування гарантій походження біометану (в тому числі скрапленого або

стисненого), їх передачі, розподілу або анулювання та надання сертифікатів походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого).

Одночасно з цим, в частині впровадження запобіжних заходів, направлених на унеможливлення зловживання виробниками біометану обсягами його виробництва в разі експорту вироблених обсягів біометану після зняття митних бар'єрів щодо митного оформлення транспортування біометану, проектом акта запропоновано додати до користувачів реєстру Державну митну службу та використовувати відомості реєстру біометану, яким забезпечується формування гарантій походження на обсяги біометану, поданого до газотранспортної або газорозподільчої системи України від об'єктів виробництва біометану, на яких проведено аудити за міжнародною схемою сертифікації відповідності критеріям сталості, визнаною Європейською Комісією. Отже, зазначений реєстр може бути використано митною службою для перевірки обсягів виробленого та переданого трейдерам поза митну територію України біометану.

4. Правові аспекти

Нормативно-правову базу у відповідній сфері суспільних відносин складають:

Закон України “Про альтернативні види палива”;

постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2022 № 823 «Про затвердження Порядку функціонування реєстру біометану»;

постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2014 № 676 «Про затвердження Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України»;

постанова Кабінету Міністрів України від 14.02.2023 № 153 «Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері енергоефективності».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

Реалізація проекту акта не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу). Адміністрування процесу регулювання передбачається здійснювати в межах штатного розпису установи.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, а тому до відповідних заінтересованих сторін: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Уповноваженого Президента України з прав людей з

інвалідністю, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови, не надсилався.

Проект акта не стосується наукової та науково-технічної діяльності, а тому на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій не надсилався.

7. Оцінка відповідності

Одним із зобов'язань України згідно з Договором про заснування Енергетичного Співтовариства є Рішення Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 30.11.2021 №2021/14/МС-EnC щодо імплементації Директиви RED II, зокрема, в частині впровадження гарантій походження.

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції з питань впровадження гарантій походження енергії з відновлюваних джерел, зокрема, Директиви RED II.

Проект акта не містить положень, які створюють підстави для дискримінації, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Громадська гендерно-правова експертиза не проводилася.

У проекті акта відсутні положення, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Громадська антикорупційна та громадська антидискримінаційна експертизи не проводились.

Проект акта буде направлено до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта дозволить забезпечити:

виконання вимог Закону 3220-IX в частині функціонування реєстру біометану;

реєстрацію скрапленого або стисненого біометану в реєстрі біометану, а також формування гарантій походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого), їх передачу, розподіл, анулювання та надання сертифікатів походження біометану (в тому числі скрапленого або стисненого);

підтвердження надійності даних щодо обсягів виробленого біометану (в тому числі скрапленого або стисненого);

сприяння прийняття нормативно-правових документів щодо розблокування експорту біометану з України до країн Європейського Союзу;

впровадження конкурентних засад підтримки галузі виробництва біометану, забезпечивши при цьому подальший розвиток галузі, підвищення рівня споживчої обізнаності покупців біометану та кінцевих споживачів.

Негативних факторів за предметом правового регулювання проекту акта не передбачається.

Реалізація проєкту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини (інформація додається).

**Голова Державного агентства
з енергоефективності
та енергозбереження України**

Ганна ЗАМАЗЄВА

_____ 2023 р.

Додаток
до пояснювальної записки
(пункт 8)

Інформація про вплив реалізації проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2022 року № 823 «Про затвердження Порядку функціонування реєстру біометану»

Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Кабінет Міністрів України Мінінфраструктури Держенергоефективності	Позитивний	<p>Виконання вимог Закону України від 30.06.2023 № 3220-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України».</p> <p>Виконання зобов'язань України в рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариством та Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом щодо імплементації Директиви Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2018/2001 від 11.12.2018 року про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел (далі – Директива RED II) в частині впровадження гарантій походження енергії з відновлюваних джерел.</p> <p>Створення позитивного іміджу держави, що підтримує інноваційний розвиток, враховуючи тенденції в країнах ЄС.</p> <p>Сприяння розвитку ринку біометану, інвестиційної привабливості виробництва біометану.</p>
Суб'єкти господарювання, які здійснюють комбіноване виробництво теплової та електричної енергії	Позитивний	Створення прозорого механізму видачі та обігу гарантій походження біометану відповідно до норм законодавства України та відповідно до принципів та алгоритмів, визначених у законодавстві Європейського Союзу, а саме у Директиві RED II
Кінцевий споживач	Позитивний	Надання інформації щодо джерела енергії, яке використовувалось для виробництва поставленої йому енергії